

سیر عرفان در اصفهان از قرن دوازدهم تا عصر حاضر

اعظم رجالی^۱

چکیده

در این مقاله به بررسی سیر عرفان نظری از قرن دوازدهم تا عصر حاضر پرداخته شده و این بررسی همراه با نگاهی اجمالی به افکار و آثار مشهورترین حکما و عرفای اصفهان در این محدوده زمانی می‌باشد. نموداری نیز در این زمینه تهیه شده که این نمودار نشانگر چکیده مطالب این مقاله می‌باشد. عرفان شیعی با پشتوانه محکم حکمت و مبتنی بر برداشت صحیح از کتاب و سنت اهل بیت علیهم‌السلام بوده و ملاصدرا را می‌توان مفسر این عرفان دانست که از ملاصدرا به شاگردان او مثل مرحوم فیض، محقق لاهیجی و شیخ حسن تنکابنی می‌رسد و از آنها به ملامحمدصادق اردستانی رسیده است.

شروع این مقاله از ملامحمدصادق می‌باشد که به طور سلسله‌وار استاد و شاگردی تا عصر حاضر پیش آمده، البته از آنجا که حتی معرفی بسیار اجمالی همه شخصیت‌های نمودار خارج از حد یک مقاله می‌باشد نهایتاً به معرفی مشهورترین آنها اکتفا گردید و معرفی دیگران فرصتی بیش از حد یک مقاله را می‌طلبید.^۲

واژگان کلیدی: عرفان نظری، حکمت متعالیه، ذوق عرفانی، عرفان علوی

۱- استادیار گروه الهیات دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) و مسئول کمیته پژوهشی بانوان دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (خوراسگان)

۲- یکی از منابعی که برای آشنایی بیشتر با شخصیت‌های اشاره شده در نمودار می‌تواند مفید باشد، کتاب ((حکماء و عرفای مشهور اصفهان)) تألیف اینجانب است.